

2018Z16087

Vragen van het lid Kwint (SP) aan de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over het bericht dat een 16-jarige scholier wil doorstromen naar het vwo, maar geen enkele school hem wil hebben. (ingezonden 14 september 2018).¹

1

Wat vindt u ervan dat de 16-jarige scholier, die zijn havodiploma heeft behaald, op geen enkele school in de Haagse regio wordt toegelaten tot het vwo?

Een leerling die de potentie en de wil heeft om te slagen op een ander onderwijsniveau moet daartoe de kans krijgen. Een geclausuleerd doorstroomrecht, zoals nu voor vmbo-gl/tl naar havo wordt uitgewerkt, biedt ook gediplomeerde havisten met potentie een eerlijke en gelijke kans op een succesvolle overstap naar het vwo.

2

Kunt u aangeven hoeveel schoolbesturen in Nederland op dezelfde manier aanvullende eisen stellen aan leerlingen die na het behalen van hun diploma willen doorstromen naar een hoger niveau in het voortgezet onderwijs, zoals de scholen in het artikel?

Er is geen overzicht van de toelatingseisen van alle vwo-scholen. Uit onderzoek onder een steekproef van vwo-scholen naar de toelatingseisen voor gediplomeerde havisten blijkt dat er regelmatig aanvullende eisen gesteld worden aan leerlingen.²

3

Deelt u de opvatting dat onderwijs aantoont dat resultaten van stapelaars niet onderdoen voor leerlingen die direct een havo- of vwo-diploma behalen? Kunt u uw antwoord toelichten?³

Ik ben bekend met het onderzoek. Het is echter niet te achterhalen of leerlingen die niet zijn toegelaten, en die dus niet de kans hebben gekregen te stapelen, het ook gered zouden hebben op een ander niveau.

4

Hoe verhouden de positieve cijfers over de resultaten van stapelaars uit de thema-analyse zich tot de uitspraken die de rector en de woordvoerder in het artikel doen over het eventueel versoepelen van de regels? Bent u het eens met hen dat het versoepelen van de regels onwenselijk is? Kunt u uw antwoord toelichten?

Het versoepelen van de regels kan leiden tot meer uitval, omdat het vwo niet voor alle havisten geschikt is. Daarom heeft de VO-raad zich in het verleden kritisch uitgesproken over een doorstroomrecht bij de overstap van vmbo-gl/tl naar havo.⁴ Ik vind het belangrijk dat een leerling die in staat is een ander niveau te halen die kans ook krijgt als hij/zij die overstap wil zetten.

¹ <https://www.ad.nl/den-haag/jordan-wil-doorstromen-naar-vwo-maar-geen-enkele-school-wil-hem-hebben~a46e41aa/>

² Zie het onderzoek 'Terecht overstaprecht? Doorstroom havo-vwo' Oberon (2018)

³ <https://www.onderwijsincijfers.nl/actueel/nieuws/2015/05/20/stapelaars-presteren-goed>

⁴ <https://www.vo-raad.nl/nieuws/voorstel-doorstroomrecht-vmbo-havo-met-ingang-van-schooljaar-2019-2020>

5

Deelt u de mening dat een gemiddeld eindexamencijfer een verre van perfecte indicator is voor de slagingskans op een hoger niveau, zeker aangezien het jongeren betreft? Kunt u uw antwoord toelichten?

Uit onderzoek blijkt dat vmbo-leerlingen met een lager gemiddeld eindexamencijfer minder kans hebben op het behalen van een havodiploma.⁵ Ik denk dat het belangrijker is om te kijken naar verschillen tussen de niveaus en toelatingsvoorwaarden daarop aan te laten sluiten.

6

In hoeverre geldt uw uitspraak dat in gelijke gevallen leerlingen gelijke kansen verdienen in het kader van doorstroom vmbo-havo, ook voor doorstroom van havo naar vwo?

Ik vind dat leerlingen die de potentie hebben om te slagen op een ander onderwijsniveau het recht zouden moeten hebben die uitdaging aan te gaan en dat dit geldt voor iedere overgang in het voortgezet onderwijs.

7

Deelt u de mening dat – zeker zolang het diploma van de ouders sterk bepaalt op welk niveau een leerling terecht komt op het voortgezet onderwijs – het doorstroomrecht een maatregel is die kansengelijkheid in ons onderwijsstelsel bevordert? Zo nee, waarom niet?⁶

Het doorstroomrecht kan inderdaad kansengelijkheid bevorderen doordat de toelatingseisen gelijk worden gesteld tussen scholen.

8

Vindt u dat leerlingen die willen doorstromen naar een hoger niveau altijd de kans moeten krijgen om dit te doen zonder extra eisen, oftewel dat het havodiploma altijd een toegangkaart is voor het vwo? Zo ja, bent u bereid het doorstroomrecht ook voor havisten wettelijk te regelen, zoals u bij het doorstroomrecht vmbo-havo gaat doen? Zo nee, waarom niet?

Uit onderzoek blijkt dat er parallellen zijn tussen de overstap vmbo-gl/tl naar havo en de overstap van havo naar vwo. Dit rechtvaardigt een vergelijkbare beleidsinzet. Ik zal daarom analoog aan het te ontwikkelen doorstroomrecht vmbo-havo een doorstroomrecht havo-vwo uitwerken. Zie ook mijn beleidsreactie op het onderzoek naar toelatingseisen overgang havo-vwo.

9

Wanneer deelt u de impactanalyse doorstroomrecht havo-vwo en de beleidsreactie daarop met de Kamer, aangezien deze na het zomerreces naar de Kamer verzonden zou worden?

Het onderzoeksrapport is als bijlage toegevoegd.

⁵ Neuvel, J., Van Esch, W. en A. Westerhuis. 2011. *Eindexamencijfers vmbo en studiesucces op het havo* Den Bosch: ECBO.

⁶ <https://nos.nl/artikel/2202798-slob-zo-spoedig-mogelijk-doorstroomrecht-van-vmbo-naar-havo.html>